

PROGRAM KURSU SPECJALISTYCZNEGO

**Porada pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej
dla pielęgniarek**

Program zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w dniu 25 listopada 2024r.

Warszawa 2024

PROGRAM PRZYGOTOWANY PRZEZ ZESPÓŁ PROGRAMOWY W SKŁADZIE¹

1. **dr n. o zdr. Mariola Pietrzak** – Przewodnicząca Zespołu, konsultant wojewódzki w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla województwa mazowieckiego, przewodnicząca Sekcji Pielęgniarstwa Rodzinnego Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, Zakład Rozwoju Pielęgniarstwa, Nauk Społecznych i Medycznych, Wydział Nauk o Zdrowiu, Warszawski Uniwersytet Medyczny;
2. **dr n. o zdr. Zofia Sienkiewicz** - specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, Zakład Rozwoju Pielęgniarstwa, Nauk Społecznych i Medycznych, Wydział Nauk o Zdrowiu, Warszawski Uniwersytet Medyczny;
3. **mgr Elżbieta Handzlik** – członek Komisji Podstawowej Opieki Zdrowotnej przy Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Lekarskie "Alfa", Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku-Białej;
4. **mgr Joanna Wierzbicka** - członek Komisji Podstawowej Opieki Zdrowotnej przy Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa internistycznego, Zakład Pielęgniarstwa i Kształcenia Podyplomowego, Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie;
5. **mgr Beata Ostrzycka** - Konsultant krajowy, specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, specjalista zdrowia publicznego, wiceprzewodnicząca Sekcji Pielęgniarstwa Rodzinnego Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Collegium Medicum Szkoła Zdrowia Publicznego - Katedra Pielęgniarstwa.

RECENZENCI PROGRAMU

1. **prof. dr hab. n. o zdr. Barbara Ślusarska** – specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, specjalista w zakresie Medycyny Społecznej, specjalista w zakresie Organizacji Ochrony Zdrowia, przewodnicząca i wiceprzewodnicząca Sekcji Pielęgniarstwa Rodzinnego Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa Rodzinnego i Geriatrycznego, Katedra Zintegrowanej Opieki Pielęgniarskiej, Wydziału Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Lublinie;
2. **dr n. o zdr. Grażyna Wójcik** - Prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

---

¹ Powołany Zarządzeniem Nr 21/24 Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych z dnia 2 lipca 2024 r. w sprawie powołania zespołu do spraw opracowania programu kursu specjalistycznego w zakresie opieki koordynowanej w ramach porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej dla pielęgniarek.

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

Rodzaj kształcenia:

Kurs specjalistyczny jest to rodzaj kształcenia, który zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej* (Dz.U. z 2024 r. poz. 814, 854) ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę lub położną wiedzy i umiejętności do wykonywania określonych czynności zawodowych przy udzielaniu świadczeń pielęgnacyjnych, zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych lub rehabilitacyjnych.

Efekty uczenia się wskazane w programie kursu specjalistycznego **Porada pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej dla pielęgniarek** są dla organizatora i uczestnika kształcenia obowiązkowym elementem programu. Osiągnięcie wskazanych efektów gwarantuje, że każdy uczestnik kursu specjalistycznego będzie posiadać takie same kwalifikacje, niezależnie od miejsca ukończenia kształcenia, podmiotu organizującego kształcenie oraz systemu kształcenia.

Kryteria uczestnictwa

Kurs specjalistyczny **Porada pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej dla pielęgniarek** jest przeznaczony dla pielęgniarek/rzy zatrudnionych na stanowisku pielęgniarki POZ zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (z uwzględnieniem różnych form zatrudnienia) oraz spełniających **łącznie** następujące kryteria dodatkowe w celu zapewnienia kompleksowej porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej na poziomie zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej:

- a. ukończony kurs specjalistyczny *Ordynowanie leków i wypisywania recept*, udokumentowany uwierzytelnioną kopią zaświadczenia o jego ukończeniu **lub** posiada dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu licencjata pielęgniarstwa uzyskanego w szkole pielęgniarskiej po ukończeniu cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2016/2017 i później **lub** posiada dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu magistra pielęgniarstwa uzyskanego w szkole pielęgniarskiej po ukończeniu cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2017/2018 i później;
- b. ukończony kurs specjalistyczny *Wywiad i badanie fizykalne*, udokumentowany uwierzytelnioną kopią zaświadczenia o jego ukończeniu (lub uwierzytelnioną kopią dokumentu potwierdzającego ukończenie innej formy szkolenia z zakresu badania fizykalnego, np. kursu/ warsztatów z zakresu badania fizykalnego/ Advanced Physical Assessment) **lub** posiada dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu licencjata pielęgniarstwa uzyskanego w szkole pielęgniarskiej po ukończeniu cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2016/2017 i później **lub** posiada dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu specjalisty w oparciu o program szkolenia specjalizacyjnego obowiązującego od roku **2016** r. i później **lub** posiada dyplom potwierdzający uzyskanie tytułu licencjata pielęgniarstwa uzyskanego w szkole pielęgniarskiej po ukończeniu cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2012/2013 i później.

Cel kształcenia

Przygotowanie pielęgniarek do samodzielnego wykonywania świadczeń zdrowotnych z zakresu porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i przygotowanie do rozwoju praktyki pielęgniarskiej zgodnie z założeniami Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej.

Czas trwania kształcenia

Łączna liczba godzin przeznaczonych na realizację programu kursu specjalistycznego w kontakcie z wykładowcą/opiekunem stażu wynosi – 120 godzin dydaktycznych:

zajęcia teoretyczne – 88 godzin, w tym minimum 76 godzin (tj. równoważnik minimum 90% godzin z całego cyklu kształcenia) jest realizowane w trybie stacjonarnym i nie podlega modyfikacji przez organizatora kształcenia,

zajęcia praktyczne – 32 godzin.

Sposób organizacji

Za przebieg i organizację kursu specjalistycznego odpowiedzialny jest organizator kształcenia.

Planując realizację kształcenia, organizator powinien:

1. Opracować regulamin organizacyjny kursu specjalistycznego, który w szczególności określa:
  - organizację;
  - zasady i sposób naboru osób;
  - prawa i obowiązki osób uczestniczących;
  - zakres obowiązków kadry dydaktycznej prowadzącej nauczanie teoretyczne i praktyczne;
  - zasady przeprowadzenia egzaminu końcowego.
2. Powołać kierownika kursu specjalistycznego. Do zadań kierownika kursu oprócz zadań określonych w przepisach Ministra Zdrowia z tego zakresu powinno należeć:
  - współdecydowanie o doborze kadry dydaktycznej;
  - przedstawienie uczestnikom kursu: celu, programu i organizacji kształcenia;
  - ocenianie placówek szkolenia praktycznego według specyfiki i organizacji zajęć;
  - pomaganie w rozwiązywaniu problemów;
  - udzielanie indywidualnych konsultacji uczestnikom kursu;
  - zbieranie i analizowanie opinii o przebiegu kursu.
3. Przeprowadzić postępowanie kwalifikacyjne.
4. Powołać wykładowców posiadających kwalifikacje określone w programie kursu.
5. Powołać w uzgodnieniu z kierownikiem kursu opiekunów szkolenia praktycznego, którzy powinni być merytorycznymi pracownikami placówek, w których odbywa się szkolenie praktyczne. Do zadań opiekuna szkolenia praktycznego należy:
  - instruktaż wstępny (zapoznanie z celem szkolenia praktycznego z organizacją pracy, wyposażeniem placówki, jej personelem, zakresem udzielanych świadczeń i in.);
  - instruktaż bieżący (organizacja i prowadzenie zajęć, kontrola nad ich prawidłowym przebiegiem, pomoc w rozwiązywaniu problemów i in.);
  - instruktaż końcowy (omówienie i podsumowanie zajęć, zaliczenie świadczeń zdrowotnych określonych w programie kształcenia, ocena uzyskanych wiadomości i umiejętności).
6. Zapewnić bazę dydaktyczną do szkolenia teoretycznego i praktycznego, dostosowaną do liczby uczestników kursu.
7. Zapewnić środki dydaktyczne, o których mowa w programie poszczególnych modułów.
8. Dobrać placówki stażowe zgodnie z planem nauczania, w których możliwe będzie zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych świadczeń zdrowotnych.

9. Posiadać wewnętrzny system monitorowania jakości kształcenia.

Sposób sprawdzania efektów uczenia się:

W toku realizacji programu przewiduje się ocenianie:

1. Bieżące – rozumiane jako zaliczanie poszczególnych modułów (sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności będących przedmiotem nauczania teoretycznego i praktycznego, w tym świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie kształcenia).
2. Końcowe – zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (*Dz.U. z 2024 r. poz. 814, 854*), kurs specjalistyczny kończy się egzaminem teoretycznym, przeprowadzonym w formie pisemnej lub ustnej albo egzaminem praktycznym.

Rodzaj egzaminu i formę egzaminu teoretycznego ustala organizator kształcenia z uwzględnieniem zakresu, w jakim prowadzony jest kurs specjalistyczny, przy czym ustalone rodzaj i forma egzaminu zapewniają możliwość oceny poziomu wiedzy i zakresu umiejętności osiągniętych przez uczestnika kursu.

2. OGÓLNE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Zaświadczenie o ukończeniu kursu specjalistycznego **Porada pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej dla pielęgniarek**, otrzymuje pielęgniarka która:

1) w zakresie wiedzy posiada:

- znajomość wymogów prawno-formalnych i organizacji poradnictwa podstawowej opieki zdrowotnej;
- znajomość zasad funkcjonowania opieki koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej;
- wiadomości z zakresu aktualnych świadczeń gwarantowanych pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- znajomość rodzaju, zakresu i sposobu finansowania świadczeń pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- specjalistyczną wiedzę dotyczącą doboru właściwych metod, form i środków dydaktycznych do prowadzenia porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- znajomość wytycznych dotyczących farmakoterapii i zarządzania lekowego;
- znajomość wytycznych klinicznych w zarządzaniu przypadkami w chorobach przewlekłych pacjentów poz.

2) w zakresie umiejętności potrafi:

- korzystać z aktualnej wiedzy dla zapewnienia wysokiego poziomu realizacji porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- opracować, indywidualizować oraz wdrażać poradę edukacyjną dla pacjenta i/lub ich rodzin/opiekunów;
- opracować, indywidualizować oraz wdrażać poradę pielęgniarską dla pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej w miejscu zamieszkania i warunkach ambulatoryjnych;
- udzielać samodzielnie świadczeń gwarantowanych w ramach porady pielęgniarskiej;
- oceniać i monitorować wiedzę, umiejętności, motywację oraz możliwości pacjenta i/lub jego rodziny/opiekuna do samoopieki i udział w procesie terapeutycznym;
- współpracować z zespołem interdyscyplinarnym i multidyscyplinarnym w realizacji zadań w podstawowej opiece zdrowotnej;
- wdrażać i dobierać odpowiednie rodzaje porad pielęgniarki POZ w zależności od warunków formalnych i sytuacji zdrowotnej pacjenta;

- zarządzać sytuacją terapeutyczną i planem opieki pacjenta z chorobą przewlekłą w ramach kompetencji pielęgniarki podstawowej opiece zdrowotnej.

3) w zakresie kompetencji społecznych:

- szanuje godność i autonomię pacjenta bez względu na jego wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie narodowe i etniczne;
- kieruje się zasadami etycznymi i przestrzega praw pacjenta;
- współpracuje z pacjentem i/lub jego rodziną/opiekunem, członkami zespołu interdyscyplinarnego i multidyscyplinarnego w przygotowaniu oraz realizacji porady pielęgniarskiej;
- krytycznie analizuje oraz ocenia własne kompetencje w zakresie porady pielęgniarskiej w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.

3. SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

W zakresie wiedzy uczestnik kursu:

- W1. identyfikuje wymogi prawno-organizacyjne funkcjonowania oraz zasady finansowania świadczeń zdrowotnych, w tym poradnictwa pielęgniarskiego w podstawowej opiece zdrowotnej;
- W2. identyfikuje zakresy rozwoju praktyki pielęgniarskiej POZ w kierunku Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej (Advanced Nursing Practice, ANP);
- W3. oszacowuje sposoby wykorzystywania Pielęgniarstwa opartego na dowodach naukowych (Evidence Based Practice Nursing, EBPN) w praktyce pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- W4. interpretuje zasady realizowania pielęgniarskich świadczeń zdrowotnych w oparciu o koncepcje opieki skoncentrowanej na pacjencie (Patient Centered Care, PCC);
- W5. zna zasady organizacji Opieki Koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej;
- W6. różnicuje zadania członków zespołu podstawowej opieki zdrowotnej w ramach Opieki Koordynowanej;
- W7. charakteryzuje zakres świadczeń zdrowotnych w poszczególnych ścieżkach Opieki Koordynowanej;
- W8. interpretuje Indywidualny Plan Opieki Medycznej (IPOM);
- W9. omawia cel, założenia i warunki realizacji Kompleksowej Opieki Pielęgniarskiej w opiece przejściowej (KOP);
- W10. charakteryzuje zakres i harmonogram wymaganych interwencji pielęgniarskich w poszczególnych ścieżkach KOP;
- W11. przedstawia zakres współpracy z lekarzem POZ w ramach realizacji KOP;
- W12. zna zakres oceny stanu pacjenta w różnych uwarunkowaniach zdrowotnych;
- W13. omawia wyniki badań diagnostycznych, w tym badań laboratoryjnych;
- W14. przedstawia zakres badania fizykalnego, niezbędnego do oceny stanu pacjenta w najczęściej występujących chorobach przewlekłych w Polsce;
- W15. rekomenduje cele opieki pielęgniarskiej;
- W16. projektuje zakres interwencji pielęgniarskich w oparciu o kompetencje pielęgniarki POZ;
- W17. wyjaśnia pojęcie adherencji i jej elementy strukturalne compliance, consistency, concordance;

- W18. wyjaśnia kryteria kwalifikacji do szczepień i zakres oceny realizacji szczepień u dorosłych zgodnie kalendarzem szczepień;
- W19. systematyzuje zakres informacji o zaleceniach pielęgniarskich udzielanych pacjentowi i jego rodzinie w ramach porady pielęgniarki POZ;
- W20. omawia kaskadę zleceń dotyczących procesu terapeutycznego i opieki;
- W21. różnicuje rodzaje działań niepożądanych leków;
- W22. tłumaczy interakcje lek-lek oraz interakcje o charakterze farmakodynamicznym;
- W23. analizuje zagrożenia zdrowotne pacjentów POZ wynikające z kaskady zleceń terapeutycznych;
- W24. interpretuje wpływ alkoholu i substancji psychoaktywnych na działanie leków;
- W25. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach układu krążenia w ramach Opieki Koordynowanej;
- W26. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami układu krążenia;
- W27. analizuje zakres porady edukacyjnej w cukrzycy typu 2 w ramach Opieki Koordynowanej;
- W28. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta ze zdiagnozowaną cukrzycą typu 2 i stanem przedcukrzycowym;
- W29. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach układu oddechowego w ramach Opieki Koordynowanej;
- W30. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami układu oddechowego;
- W31. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach tarczycy w ramach Opieki Koordynowanej;
- W32. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami Opieki Koordynowanej;
- W33. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach układu moczowego w ramach Opieki Koordynowanej;
- W34. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami układu moczowego.

W zakresie umiejętności uczestnik kursu potrafi:

- U1. wyodrębnić zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie [poradnictwa pielęgniarskiego](#) w ramach świadczeń zdrowotnych w POZ;
- U2. zaplanować proces realizacji świadczeń zdrowotnych udzielanych przez pielęgniarkę POZ w odniesieniu do [poradnictwa pielęgniarskiego](#);
- U3. implementować zasady APN w praktyce zawodowej pielęgniarki w ramach POZ;
- U4. zastosować EBNP podczas planowania realizacji świadczeń zdrowotnych w ramach POZ;
- U5. zarządzać pielęgniarskimi świadczeniami zdrowotnymi w oparciu o koncepcję opieki skoncentrowanej na pacjencie;
- U6. współuczestniczyć w procesie realizacji świadczeń pielęgniarskich w ramach Opieki Koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej;

- U7. omówić zadania członków zespołu podstawowej opieki zdrowotnej w ramach Opieki Koordynowanej;
- U8. przypisać zakres świadczeń zdrowotnych do poszczególnych ścieżek Opieki Koordynowanej i współuczestniczyć w procesie ich realizacji w zakresie kompetencji pielęgniarki POZ;
- U9. zaimplementować świadczenia pielęgniarskie zgodnie z IPOM;
- U10. planować cel, założenia i zakresy KOP;
- U11. implementować zakresy świadczeń w poszczególnych ścieżkach KOP;
- U12. współpracować z lekarzem POZ w ramach realizacji KOP;
- U13. dostosowywać zakres oceny stanu pacjenta do aktualnego stanu zdrowia/zaawansowania stanu chorobowego;
- U14. Zlecać badania diagnostyczne i interpretować wyniki badań diagnostycznych, w tym laboratoryjnych w odniesieniu do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego;
- U15. dostosować zakres badania fizykalnego do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego, przeprowadzić to badanie i dokonać interpretacji uzyskanych wyników;
- U16. implementować cele opieki pielęgniarskiej do praktyki w odniesieniu do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego;
- U17. adaptować interwencje pielęgniarskie do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego;
- U18. oceniać stopień do jakiego zachowanie pacjenta (w zakresie przyjmowania leków, przestrzegania diety i dokonywania zmian w stylu życia) jest zgodne z zaleceniami medycznymi (Adherencji) u pacjenta;
- U19. analizować realizację przeprowadzonych szczepień u pacjenta i zaplanować harmonogram szczepień realizowany przez pielęgniarkę;
- U20. udzielać zaleceń pielęgniarskich pacjentowi i jego rodzinie w ramach porady pielęgniarki POZ;
- U21. interpretować występowanie kaskad zleceń w realizacji procesu terapeutycznego i opieki;
- U22. zdiagnozować i oceniać rodzaje działań niepożądanych leków;
- U23. przewidywać występowanie zagrożeń zdrowotnych wynikających z kaskad zleceń i podejmować działania w celu ich eliminacji;
- U24. szacować ryzyko występowania zagrożeń zdrowotnych wynikających z interakcji alkohol/substancje psychoaktywne a leki;
- U25. projektować poradę edukacyjną w chorobach układu krążenia w ramach Opieki Koordynowanej;
- U26. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami układu krążenia;
- U27. projektować poradę edukacyjną w cukrzycy typu 2 w ramach Opieki Koordynowanej;
- U28. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z cukrzycą i stanem przedcukrzycowym;
- U29. projektować poradę edukacyjną w chorobach układu oddechowego w ramach Opieki Koordynowanej;

- U30. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami układu oddechowego;
- U31. projektować poradę edukacyjną w chorobach tarczycy w ramach Opieki Koordynowanej;
- U32. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami przewlekłymi w Opiece Koordynowanej;
- U33. projektować poradę edukacyjną w chorobach układu moczowego w ramach Opieki Koordynowanej;
- U34. Organizować, przeprowadzać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami układu moczowego.

W zakresie kompetencji społecznych gotów do:

- K1. wspierania pacjenta i jego opiekunów w procesie korzystania ze świadczeń zdrowotnych;
- K2. współpracy z innymi członkami zespołu POZ na wszystkich etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego;
- K3. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie świadczeń zdrowotnych;
- K4. podejmowania działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych.

4. PLAN NAUCZANIA

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin teorii	Miejsce realizacji stażu	Liczba godzin stażu	Łączna liczba godzin
I	Podstawy formalno-prawne realizacji porady pielęgniarki POZ i kierunki rozwoju w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej	6		-	6
II	Założenia Opieki Koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej oraz Kompleksowej Opieki Pielęgniarskiej w ramach opieki przejściowej	13		-	13
III	Standard porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej	19	Gabinet pielęgniarki POZ albo środowisko zamieszkania świadczeniobiorcy POZ	16	35
IV	Farmakoterapia i zarządzanie lekowe w praktyce pielęgniarki POZ	27		-	27
V	Porada edukacyjna w Opiece Koordynowanej	23	Gabinet pielęgniarki POZ	16	39
Łącznie		88		32	120 *

* Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 90% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 10%, **co stanowi nie więcej niż 12 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.**

5. MODUŁY KSZTAŁCENIA**5.1. MODUŁ I**

Nazwa modułu	Podstawy formalno-prawne realizacji porady pielęgniarki POZ i kierunki rozwoju w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej
Cel kształcenia	Wyposażenie pielęgniarki w wiedzę z zakresu formalno-prawnych podstaw realizacji świadczeń pielęgniarki POZ w kierunku rozwoju w zakresie zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej.
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W1. identyfikuje wymogi prawno-organizacyjne funkcjonowania oraz zasady finansowania świadczeń zdrowotnych, w tym poradnictwa pielęgniarskiego w podstawowej opiece zdrowotnej;</p> <p>W2. identyfikuje zakresy rozwoju praktyki pielęgniarskiej POZ w kierunku zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej (Advanced Nursing Practice, ANP);</p> <p>W3. oszacowuje sposoby wykorzystywania Pielęgniarstwa opartego na dowodach naukowych (Evidence Based Practice Nursing, EBPN) w praktyce pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;</p> <p>W4. interpretuje zasady realizowania pielęgniarskich świadczeń zdrowotnych w oparciu o koncepcje opieki skoncentrowanej na pacjencie (Patient Centered Care, PCC).</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U1. wyodrębnić zadania pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie poradnictwa pielęgniarskiego w ramach świadczeń zdrowotnych w POZ;</p> <p>U2. zaplanować proces realizacji świadczeń zdrowotnych udzielanych przez pielęgniarkę POZ w odniesieniu do poradnictwa pielęgniarskiego;</p> <p>U3. implementować zasady APN w praktyce zawodowej pielęgniarki w ramach POZ;</p> <p>U4. zastosować EBNP podczas planowania realizacji świadczeń zdrowotnych w ramach POZ;</p> <p>U5. zarządzać pielęgniarskimi świadczeniami zdrowotnymi w oparciu o koncepcję opieki skoncentrowanej na pacjencie;</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych gotów do:</p> <p>K1. wspierania pacjenta i jego opiekunów w procesie korzystania ze świadczeń zdrowotnych;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>K2. współpracy z innymi członkami zespołu POZ na wszystkich etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego;</p> <p>K3. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie świadczeń zdrowotnych;</p> <p>K4. podejmowania działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być pielęgniarka mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiada stopień naukowy doktora nauk medycznych i/lub nauk o zdrowiu; 2. posiada tytuł magistra pielęgniarstwa; 3. posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 4 godz.</p> <p>Ćwiczenia – 2 godz.</p> <p>Praca własna uczestnika kursu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 3 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 8 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 17 godz.</p>
Proponowane metody dydaktyczne	<p>Wykład: Wykład konwersatoryjny,</p> <p>Ćwiczenia: metoda przypadku, scenariusze metodą drzewa decyzyjnego, praca z tekstem, omówienie, wyjaśnienie.</p>
Proponowane środki dydaktyczne	Sprzęt multimedialny (komputer, rzutnik), Internet, akty prawne, dostęp do naukowych baz danych.
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 20 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu (pytania zamknięte jednokrotnego wyboru, cztery dystraktory odpowiedzi, czas trwania zaliczenia: 20 min.)
Treści modułu kształcenia	<p>1. Zasady organizacji i finansowania świadczeń zdrowotnych realizowanych w POZ w Polsce (wykład 1 godz.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakres świadczeń zdrowotnych realizowanych przez poszczególnych członków zespołu terapeutycznego POZ; 2) wymogi dotyczące realizacji i finansowania świadczeń zdrowotnych w POZ. <p>2. Zaawansowana praktyka pielęgniarska (APN) w POZ (wykład 1 godz.):</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>1) definiowanie i kierunki rozwoju praktyki pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w obszarze APN; 2) przykłady dobrych praktyk w zakresie APN w Europie i na świecie. 3. Wykorzystanie Pielęgniarstwa opartego na dowodach (Evidence Based Practice Nursing, EBPN) w pracy pielęgniarki POZ (wykłady - 1 godz., ćwiczenia – 2 godz.): 1) Hierarchia dowodów naukowych; 2) Sposoby wyszukiwania dowodu dostosowanego do praktyki pielęgniarki POZ na podstawie przypadków pacjentów z chorobami przewlekłymi. 4. Opieka skoncentrowana na pacjencie w podstawowej opiece zdrowotnej (wykład 1 godz.) 1) Wymiary opieki skoncentrowanej na pacjencie; 2) Atrybuty opieki skoncentrowanej na pacjencie w POZ; 3) Kompetencje pielęgniarki POZ w opiece skoncentrowanej na pacjencie.</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy.</p>

5.2. MODUŁ II

Nazwa modułu	Założenia Opieki Koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej oraz Kompleksowej Opieki Pielęgniarskiej w ramach opieki przejściowej
Cel kształcenia	Wyposażenie pielęgniarki w wiedzę i umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu organizacji opieki koordynowanej w POZ i Kompleksowej Opieki Pielęgniarskiej w ramach opieki przejściowej.
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W5. zna zasady organizacji Opieki Koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej;</p> <p>W6. różnicuje zadania członków zespołu podstawowej opieki zdrowotnej w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>W7. charakteryzuje zakres świadczeń zdrowotnych w poszczególnych ścieżkach Opieki Koordynowanej;</p> <p>W8. interpretuje Indywidualny Plan Opieki Medycznej (IPOM);</p> <p>W9. omawia cel, założenia i warunki realizacji Kompleksowej Opieki Pielęgniarskiej w opiece przejściowej (KOP);</p> <p>W10. charakteryzuje zakres i harmonogram wymaganych interwencji pielęgniarskich w poszczególnych ścieżkach KOP;</p> <p>W11. przedstawia zakres współpracy z lekarzem POZ w ramach realizacji KOP.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U6. współuczestniczyć w procesie realizacji świadczeń pielęgniarskich w ramach Opieki Koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej;</p> <p>U7. omówić zadania członków zespołu podstawowej opieki zdrowotnej w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>U8. przypisać zakres świadczeń zdrowotnych do poszczególnych ścieżek Opieki Koordynowanej i współuczestniczyć w procesie ich realizacji w zakresie kompetencji pielęgniarki POZ;</p> <p>U9. zaimplementować świadczenia pielęgniarskie zgodnie z IPOM;</p> <p>U10. planować cel, założenia i zakresy KOP;</p> <p>U11. implementować zakresy świadczeń w poszczególnych ścieżkach KOP;</p> <p>U12. współpracować z lekarzem POZ w ramach realizacji KOP.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych gotów do:</p> <p>K1. wspierania pacjenta i jego opiekunów w procesie korzystania ze świadczeń zdrowotnych;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>K2. współpracy z innymi członkami zespołu POZ na wszystkich etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego;</p> <p>K3. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie świadczeń zdrowotnych;</p> <p>K4. podejmowania działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być pielęgniarka mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora nauk medycznych i/lub nauk o zdrowiu; 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 7 godz.</p> <p>Ćwiczenia – 6 godz.</p> <p>Praca własna uczestnika kursu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 3 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 8 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 24 godz.</p>
Proponowane metody dydaktyczne	<p>Wykład: Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy,</p> <p>Ćwiczenia w warunkach symulowanych: scenariusze do warunków symulowanych, scenariusz metodą drzewka decyzyjnego.</p>
Proponowane środki dydaktyczne	<p>Sprzęt multimedialny (komputer, rzutnik), Internet, akty prawne, opisy przypadków, dokumentacja medyczna, check-listy do scenariuszy w warunkach symulowanych, trenażery.</p>
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	<p>Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 20 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu. (pytania zamknięte jednokrotnego wyboru, cztery dystraktory odpowiedzi, czas trwania zaliczenia: 20 min.)</p> <p>Check-listy – warunkiem zaliczenia umiejętności praktycznych brak błędów krytycznych</p> <p>Obecność na wykładach i ćwiczeniach.</p>

Treści modułu kształcenia	<p>1. Organizacja Opieki Koordynowanej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Cel i zakresy Opieki Koordynowanej oraz warunki ich realizacji. Stratyfikacja pacjentów wg ICD – 10 do opieki koordynowanej. Zadania członków zespołu POZ w realizacji Opieki Koordynowanej (lekarz, pielęgniarka, koordynator, dietetyk) (wykład - 1 godz.): 2) Zakresy świadczeń w poszczególnych ścieżkach Opieki Koordynowanej w Polsce. Interpretacja Indywidualnego Planu Opieki Medycznej w zakresie realizacji świadczeń pielęgniarki: określenie stanu zdrowotnego pacjenta, rozpoznania lekarskie, farmakoterapia, zalecenia edukacyjne i postępowania nefarmakologicznego, zaplanowane badania diagnostyczne, w tym laboratoryjne, zaplanowane konsultacje i porady w każdej ze ścieżek OK. Współpraca zespołowa w zakresie realizacji Opieki Koordynowanej. (wykład - 2 godz.). <p>2. Kompleksowa Opieka Pielęgniarska w opiece przejściowej</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Charakterystyka Kompleksowej Opieki Pielęgniarskiej w ramach opieki przejściowej (wykład - 4 godz.): <ul style="list-style-type: none"> – Cel, założenia i warunki realizacji opieki pielęgniarskiej w opiece przejściowej; – Zakres i harmonogram wymaganych interwencji pielęgniarskich w poszczególnych ścieżkach KOP; – Kompetencje pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w realizacji świadczeń w ramach KOP; – Zasady dokumentowania interwencji pielęgniarskich niezbędnych w ocenie stanu pacjenta (diagnozy pielęgniarskie, fotodokumentacja, dokumentacja graficzna, narzędzia klinimetryczne) w każdej ścieżce KOP; – Zakres współpracy z lekarzem POZ i ustalenia dalszego postępowania terapeutycznego po zakończeniu realizacji świadczenia. 2) Zakres świadczeń pielęgniarki POZ w ramach KOP na podstawie profilu pacjenta z uwzględnieniem dowodów naukowych (ćwiczenia w warunkach symulowanych - 6 godz.): <ul style="list-style-type: none"> – Porada pielęgniarska leczenia ran; – Porada pielęgniarska stomijna; – Porada pielęgniarska urologiczna.
Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje	Nie dotyczy.

5.3. MODUŁ III

Nazwa modułu	Standard porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej
Cel kształcenia	Wyposażenie pielęgniarki w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w kierunku rozwoju zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej.
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W12. zna zakres oceny stanu pacjenta w różnych uwarunkowaniach zdrowotnych;</p> <p>W13. omawia wyniki badań diagnostycznych, w tym badań laboratoryjnych;</p> <p>W14. przedstawia zakres badania fizykalnego, niezbędnego do oceny stanu pacjenta w najczęściej występujących chorobach przewlekłych w Polsce;</p> <p>W15. rekomenduje cele opieki pielęgniarskiej;</p> <p>W16. projektuje zakres interwencji pielęgniarskich w oparciu o kompetencje pielęgniarki POZ;</p> <p>W17. wyjaśnia pojęcie adherencji i jej elementy strukturalne compliance, consistency, cocncordance;</p> <p>W18. wyjaśnia kryteria kwalifikacji do szczepień i zakres oceny realizacji szczepień u dorosłych zgodnie kalendarzem szczepień;</p> <p>W19. systematyzuje zakres informacji o zaleceniach pielęgniarskich udzielanych pacjentowi i jego rodzinie w ramach porady pielęgniarki POZ.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U13. dostosowywać zakres oceny stanu pacjenta do aktualnego stanu zdrowia/zaawansowania stanu chorobowego;</p> <p>U14. Zlecać badania diagnostyczne i interpretować wyniki badań diagnostycznych, w tym laboratoryjnych w odniesieniu do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego;</p> <p>U15. dostosować zakres badania fizykalnego do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego, przeprowadzić to badanie i dokonać interpretacji uzyskanych wyników;</p> <p>U16. implementować cele opieki pielęgniarskiej do praktyki w odniesieniu do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego;</p> <p>U17. adaptować interwencje pielęgniarskie do stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego;</p> <p>U18. oceniać stopień do jakiego zachowanie pacjenta (w zakresie przyjmowania leków, przestrzegania diety i dokonywania zmian w stylu życia) jest zgodne z zaleceniami medycznymi (Adherencji) u pacjenta;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U19. analizować realizację przeprowadzonych szczepień u pacjenta i zaplanować harmonogram szczepień realizowany przez pielęgniarkę;</p> <p>U20. udzielać zaleceń pielęgniarskich pacjentowi i jego rodzinie w ramach porady pielęgniarki POZ;</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych gotów do:</p> <p>W20. wspierania pacjenta i jego opiekunów w procesie korzystania ze świadczeń zdrowotnych;</p> <p>W21. współpracy z innymi członkami zespołu POZ na wszystkich etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego;</p> <p>W22. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie świadczeń zdrowotnych;</p> <p>W23. podejmowania działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcą może być pielęgniarka mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora nauk medycznych i/lub nauk o zdrowiu; 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 4 godz.</p> <p>Ćwiczenia – 15 godz.</p> <p>Staż – 16 godz.</p> <p>Praca własna uczestnika kursu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 10 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 60 godzin dydaktycznych</p>
Proponowane metody dydaktyczne	<p>Wykład: Wykład konwersatoryjny,</p> <p>Ćwiczenia: metoda przypadku, dyskusja okrągłego stołu, praca z tekstem, omówienie, wyjaśnienie, scenariusze.</p> <p>Ćwiczenia w warunkach symulowanych: scenariusze do warunków symulowanych, scenariusz metodą drzewka decyzyjnego.</p>
Proponowane środki dydaktyczne	<p>Sprzęt multimedialny (komputer, rzutnik), Internet, akty prawne, opisy przypadków, dokumentacja medyczna, check-listy do scenariuszy w warunkach symulowanych, тренаżery.</p>

Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	<p>Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 30 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu. (pytania zamknięte jednokrotnego wyboru, cztery dystraktory odpowiedzi, czas trwania zaliczenia: 30 min.)</p> <p>Check-listy – warunkiem zaliczenia umiejętności praktycznych brak błędów krytycznych</p> <p>Obecność na wykładach i ćwiczeniach.</p>
Treści modułu kształcenia	<p>1. Porada pielęgniarki POZ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Analiza oceny sytuacji zdrowotnej pacjenta w celu realizacji porady pielęgniarki POZ w ramach świadczeń gwarantowanych w najczęściej występujących chorobach przewlekłych, w tym objawy flagowe zaostregozenia choroby (np. choroby układu krążenia, w tym zaburzenia rytmu serca, choroby układu oddechowego, choroby tarczycy, choroby układu moczowego, cukrzyca, choroby skóry). Metody, narzędzia, skale stosowane w ocenie sytuacji zdrowotnej pacjenta (wykład - 3 godz.): <ul style="list-style-type: none"> – Wywiad i analiza dokumentacji medycznej (analiza dokumentacji medycznej, w tym wyników badań diagnostycznych i laboratoryjnych, występowanie objawów związanych z chorobami przewlekłymi. Zachowania pacjenta związane z aktywnością fizyczną, nałogami, zachowaniami żywieniowymi, ocena sytuacji społecznej, ocena realizacji szczepień zalecanych). Ocena stanu psychicznego pacjenta i akceptacji choroby (ćwiczenia - 3 godz.); – Badania fizykalne w realizacji porady pielęgniarki POZ oraz dokumentowanie jego wyników w chorobach przewlekłych, tj. choroby układu krążenia (w tym zaburzenia rytmu serca), choroby układu oddechowego (w tym zakażenia układu oddechowego), choroby tarczycy, choroby układu moczowego (w tym zakażenia układu moczowego), cukrzyca (w tym badanie stóp), chorób skóry (ćwiczenia realizowane w warunkach symulowanych - 6 godz.); 2) Rodzaje porady pielęgniarki POZ zgodnie z przepisami prawnymi. Ustalenie indywidualnych celów porady pielęgniarskiej POZ w zakresie jej kompetencji. Projektowanie interwencji pielęgniarskich w poradzie pielęgniarskiej POZ na podstawie dowodów naukowych, np. wytyczne towarzystw naukowych, analiza piśmiennictwa wg hierarchii dowodów (ćwiczenia - 4 godz.). 3) Ocena adherencji oraz compliance w terapii pacjenta w ramach kompetencji pielęgniarki POZ (ćwiczenia - 1 godz.). 4) Ocena realizacji kalendarza szczepień i zasady kwalifikacji do szczepień ochronnych osób dorosłych (wykład - 1 godz.).

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPŁOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	5) Projektowanie zaleceń pielęgniarских udzielanych pacjentowi i jego rodzinie w ramach porad pielęgniarki POZ oraz dokumentowanie porady pielęgniarской (ćwiczenia - 1 godz.).
Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje	Staż: Gabinet pielęgniarki POZ albo Dom świadczeniobiorcy POZ - 16 godz.

5.4. MODUŁ IV

Nazwa modułu	Farmakoterapia i zarządzanie lekowe w praktyce pielęgniarki POZ
Cel kształcenia	Wyposażenie pielęgniarki w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu nadzoru terapeutycznego i poradnictwa lekowego zgodnie z wymogami prawnymi określającymi kompetencje pielęgniarki POZ w kierunku rozwoju zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej.
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W24. omawia kaskadę zleceń dotyczących procesu terapeutycznego i opieki;</p> <p>W25. różnicuje rodzaje działań niepożądanych leków;</p> <p>W26. tłumaczy interakcje lek-lek oraz interakcje o charakterze farmakodynamicznym;</p> <p>W27. analizuje zagrożenia zdrowotne pacjentów POZ wynikające z kaskady zleceń terapeutycznych;</p> <p>W28. interpretuje wpływ alkoholu i substancji psychoaktywnych na działanie leków.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U21. interpretować występowanie kaskad zleceń w realizacji procesu terapeutycznego i opieki;</p> <p>U22. zdiagnozować i oceniać rodzaje działań niepożądanych leków;</p> <p>U23. przewidywać występowanie zagrożeń zdrowotnych wynikających z kaskad zleceń i podejmować działania w celu ich eliminacji;</p> <p>U24. szacować ryzyko występowania zagrożeń zdrowotnych wynikających z interakcji alkohol/substancje psychoaktywne a leki.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych gotów do:</p> <p>K1. wspierania pacjenta i jego opiekunów w procesie korzystania ze świadczeń zdrowotnych;</p> <p>K2. współpracy z innymi członkami zespołu POZ na wszystkich etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego;</p> <p>K3. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie świadczeń zdrowotnych;</p> <p>K4. podejmowania działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	Wykładowcami mogą być osoby mające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w przedmiotowym zakresie, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków: <u>Pielęgniarka:</u>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>1) posiada stopień naukowy doktora nauk medycznych i/lub nauk o zdrowiu; 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego oraz posiada uprawnienia do ordynowania leków i wypisywania recept.</p> <p>lub</p> <p><u>Farmaceuta</u></p> <p>1) posiada stopień naukowy doktora nauk farmaceutycznych; 2) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie farmacji klinicznej.</p> <p>lub</p> <p><u>Lekarz:</u></p> <p>1) posiada stopień naukowy doktora nauk medycznych; 2) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej.</p>
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 21 godz. Ćwiczenia – 6 godz. Praca własna uczestnika kursu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 10 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 52 godzin dydaktycznych</p>
Proponowane metody dydaktyczne	<p>Wykład: Wykład konwersatoryjny, Ćwiczenia metodą problemową: metoda przypadku, scenariusz metodą drzewa decyzyjnego, dyskusja okrągłego stołu, praca z tekstem, omówienie, wyjaśnienie.</p>
Proponowane środki dydaktyczne	Sprzęt multimedialny (komputer, rzutnik), Internet, akty prawne, opisy przypadków, dokumentacja medyczna.
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	<p>Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 30 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu. (pytania zamknięte jednokrotnego wyboru, cztery dystraktory odpowiedzi, czas trwania zaliczenia: 30 min.) Obecność na wykładach i ćwiczeniach.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Treści modułu kształcenia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Samodzielność pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w zarządzaniu lekowym w stanach nagłych i chorobach przewlekłych na podstawie przepisów prawnych i dowodów naukowych. Polipragmazja w praktyce pielęgniarki POZ (wykład – 6 godz.) 2) Kaskada zleceń. Działania niepożądane leków: podział działań niepożądanych, interakcja lek – lek, interakcje o charakterze farmakodynamicznym (wykład - 8 godz.) 3) Interakcje leków spotykane u pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej. Pułapki w terapii lekami z grupy benzodiazepin (BDZ) i niebenzodiazepinowych leków nasennych (tzw. leki Z). Nasilenie odczuwania bólu jako konsekwencja nieprawidłowo dobranej farmakoterapii (wykład - 6 godz.) 4) Alkohol i inne substancje psychoaktywne a leki (wykład - 1 godz.) 5) Ocena występowania kaskad zleceń na podstawie profili zdrowotnych pacjenta (ćwiczenia metodą problemową – 6 godz.)
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy.</p>

5.5 MODUŁ V

Nazwa modułu	Porada edukacyjna w Opiece Koordynowanej
Cel kształcenia	Wyposażenie pielęgniarki w wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu porady edukacyjnej w ramach udzielanych świadczeń zdrowotnych realizowanych przez pielęgniarkę POZ w kierunku rozwoju zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej.
Efekty uczenia się dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W29. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach układu krążenia w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>W30. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami układu krążenia;</p> <p>W31. analizuje zakres porady edukacyjnej w cukrzycy typu 2 w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>W32. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta ze zdiagnozowaną cukrzycą typu 2 i stanem przedcukrzycowym;</p> <p>W33. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach układu oddechowego w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>W34. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami układu oddechowego;</p> <p>W35. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach tarczycy w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>W36. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami Opieki Koordynowanej;</p> <p>W37. analizuje zakres porady edukacyjnej w chorobach układu moczowego w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>W38. rekomenduje zakresy tematyczne porady edukacyjnej realizowanej wobec pacjenta z chorobami układu moczowego.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U25. projektować poradę edukacyjną w chorobach układu krążenia w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>U26. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami układu krążenia;</p> <p>U27. projektować poradę edukacyjną w cukrzycy typu 2 w ramach Opieki Koordynowanej;</p> <p>U28. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z cukrzycą i stanem przedcukrzycowym;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U29. projektować poradę edukacyjną w chorobach układu oddechowego w ramach Opieki Koordynowanej; U30. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami układu oddechowego; U31. projektować poradę edukacyjną w chorobach tarczycy w ramach Opieki Koordynowanej; U32. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami przewlekłymi w Opiece Koordynowanej; U33. projektować poradę edukacyjną w chorobach układu moczowego w ramach Opieki Koordynowanej; U34. Organizować, przeprowadzać i oceniać zindywidualizowane interwencje w zakresie porady edukacyjnej realizowanej dla pacjenta z chorobami układu moczowego.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych gotów do:</p> <p>K1. wspierania pacjenta i jego opiekunów w procesie korzystania ze świadczeń zdrowotnych; K2. współpracy z innymi członkami zespołu POZ na wszystkich etapach procesu diagnostyczno-terapeutycznego; K3. ponoszenia odpowiedzialności za wykonywanie świadczeń zdrowotnych; K4. podejmowania działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcą może być pielęgniarka mająca nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniająca co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada stopień naukowy doktora nauk medycznych i/lub nauk o zdrowiu; 2) posiada tytuł magistra pielęgniarstwa; 3) posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>
<p>Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia</p>	<p>Wykład – 10 godz. Ćwiczenia – 13 godz. Staż – 16 godz. Praca własna uczestnika kursu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 10 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 64 godzin dydaktycznych</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Proponowane metody dydaktyczne	Wykład: Wykład konwersatoryjny, Ćwiczenia metodą problemową: metoda przypadku, scenariusz metodą drzewa decyzyjnego, dyskusja okrągłego stołu, praca z tekstem, omówienie, wyjaśnienie.
Proponowane środki dydaktyczne	Sprzęt multimedialny (komputer, rzutnik), Internet, akty prawne, opisy przypadków, dokumentacja medyczna.
Metody sprawdzania efektów uczenia się uzyskanych przez uczestnika kursu i warunki zaliczenia modułu	Test sprawdzający wiedzę zawierający co najmniej 30 pytań – minimum zaliczające stanowi 60% pozytywnych odpowiedzi z testu. (pytania zamknięte jednokrotnego wyboru, cztery dystraktory odpowiedzi, czas trwania zaliczenia: 30 min.) Opracowanie Indywidualnego Planu Edukacji Pielęgniarskiej w wybranej ścieżce Opieki Koordynowanej – minimum zaliczenia stanowi 60% punktów na podstawie przyjętych kryteriów oceny. Obecność na wykładach i ćwiczeniach.
Teści modułu kształcenia	<p>1. Porada edukacyjna u pacjenta z wielochorobowością na przykładzie grupy dziedzinowej - kardiologia</p> <p>1) Porada edukacyjna w chorobach układu krążenia (wykład - 2 godz.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Elementy oceny sytuacji zdrowotnej pacjenta dla potrzeb projektowania indywidualnego planu edukacji terapeutycznej; – Badania diagnostyczne, programy profilaktyczne (Program CHUK) wykonywane w rozpoznawaniu i ocenie stanu zdrowia pacjentów z chorobami układu krążenia. <p>2) Projektowanie porady edukacyjnej w chorobach układu krążenia na podstawie profili zdrowotnych pacjenta (ćwiczenia metodą problemową - 3 godz.).</p> <p>2. Porada edukacyjna u pacjenta z wielochorobowością na przykładzie grupy dziedzinowej - diabetologia</p> <p>1) Porada edukacyjna w cukrzycy (wykład - 2 godz.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Elementy oceny sytuacji zdrowotnej dla potrzeb projektowania indywidualnego planu edukacji terapeutycznej; – Badania diagnostyczne wykonywane w rozpoznawaniu i ocenie stanu zdrowia pacjentów. <p>2) Projektowanie porady edukacyjnej w cukrzycy na podstawie profili zdrowotnych pacjenta (ćwiczenia metodą problemową - 3 godz.).</p> <p>3. Porada edukacyjna u pacjenta z wielochorobowością na przykładzie grupy dziedzinowej - pulmonologia</p> <p>1) Porada edukacyjna w chorobach układu oddechowego (wykład - 2 godz.):</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Elementy oceny sytuacji zdrowotnej dla potrzeb projektowania indywidualnego planu edukacji terapeutycznej w chorobach układu oddechowego; – Badania diagnostyczne i programy profilaktyczne (Program Profilaktyki Gruźlicy) wykonywane w rozpoznawaniu i ocenie stanu zdrowia pacjentów z chorobami układu oddechowego. <p>2) Projektowanie porady edukacyjnej dla pacjentów z chorobami układu oddechowego na podstawie profili zdrowotnych pacjenta (ćwiczenia metodą problemową - 3 godz.).</p> <p>4. Porada edukacyjna u pacjenta z wielochorobowością na przykładzie grupy dziedzinowej – endokrynologia:</p> <p>1) Porada edukacyjna w chorobach tarczycy (wykład - 2 godz.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Elementy oceny sytuacji zdrowotnej dla potrzeb projektowania indywidualnego planu edukacji terapeutycznej w chorobach tarczycy; – Badania diagnostyczne wykonywane w rozpoznawaniu i ocenie stanu zdrowia pacjentów w chorobach tarczycy. <p>2) Projektowanie porady edukacyjnej w chorobach tarczycy na podstawie profili zdrowotnych pacjenta (ćwiczenia metodą problemową - 2 godz.).</p> <p>5. Porada edukacyjna u pacjenta z wielochorobowością na przykładzie grupy w grupie dziedzinowej - nefrologia</p> <p>1) Porada edukacyjna w chorobach układu moczowego (wykład - 2 godz.):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Elementy oceny sytuacji zdrowotnej dla potrzeb projektowania indywidualnego planu edukacji terapeutycznej w chorobach układu moczowego; – Badania diagnostyczne wykonywane w rozpoznawaniu i ocenie stanu zdrowia pacjentów w chorobach układu moczowego; <p>2) Projektowanie porady edukacyjnej w chorobach układu moczowego na podstawie profili zdrowotnych pacjenta (ćwiczenia metodą problemową - 2 godz.).</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż: Gabinet pielęgniarki POZ - 16 godz.</p>

6. PROGRAM ZAJĘĆ STAŻOWYCH

6.1. STAŻ: Gabinet pielęgniarki POZ lub miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy POZ

Wymogi niezbędne do realizacji stażu: podmiot leczniczy, w którym realizowana jest porada pielęgniarska.

Cel stażu: Nabycie i doskonalenie umiejętności udzielania porady pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 16 godz.

Liczebność grupy: 1-2 osoby.

Opiekun stażu:

Pielęgniarka z minimum 5-letnim stażem pracy w podstawowej opiece zdrowotnej, aktualnie udzielająca świadczeń z tego zakresu i spełniająca następujące warunki:

1. posiadająca tytuł magistra pielęgniarstwa lub tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek;
2. posiadająca ukończony kurs specjalistyczny Ordynowanie leków i wypisywania recept, lub posiadanie tytułu licencjata pielęgniarstwa po 2016 roku, bądź studiów drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwa po 2017 roku.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Ocena sytuacji zdrowotnej pacjenta na podstawie badania podmiotowego i przedmiotowego oraz opracowanie planu porady pielęgniarskiej.
2. Identyfikacja adherencji lekowej i compliance u pacjenta objętego opieką.
3. Ocena przeprowadzonych szczepień ochronnych u pacjenta dorosłego zgodnie z kalendarzem szczepień i przygotowanie planu szczepień zgodnie z kompetencjami pielęgniarki.
4. Przeprowadzenie świadczeń zdrowotnych, w tym porady edukacyjnej zgodnie z opracowanym planem porady pielęgniarskiej oraz ewaluacja realizacji świadczeń zdrowotnym uzależniona sytuacją zdrowotną pacjenta.
5. Wystawienie recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyroby medyczne oraz wystawienie zlecenia na wyroby medycznego w ramach kompetencji pielęgniarki i/lub wystawienie skierowania na badania diagnostyczne, w tym medycznej diagnostyki laboratoryjnej.
6. Przekazanie pacjentowi zaleceń pielęgniarki w ramach porady pielęgniarki POZ.
7. Przeprowadzenie programu profilaktycznego (np.: profilaktyka gruźlicy i/lub profilaktyka CHUK, i/lub inne programy profilaktyczne realizowane w podstawowej opiece zdrowotnej).

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Opracowanie Planu Porady Pielęgniarskiej (zaleca się opracowanie przynajmniej 1 Indywidualnego Planu Porady Pielęgniarskiej)

- Zaliczenie świadczeń zdrowotnych.

6.2. STAŻ: Gabinet pielęgniarki POZ

Wymogi niezbędne do realizacji stażu: podmiot leczniczy, w którym realizowana jest Opieka Koordynowana

Cel stażu: Nabycie i doskonalenie umiejętności udzielania porady edukacyjnej realizowanej w ramach świadczeń Opieki Koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 16 godz.

Liczebność grupy: 1-2 osoby.

Opiekun stażu:

Pielęgniarka z minimum 5-letnim stażem pracy w podstawowej opiece zdrowotnej aktualnie udzielająca świadczeń z tego zakresu i spełniająca łącznie następujące warunki:

1. posiadająca tytuł magistra pielęgniarstwa lub tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego dla pielęgniarek;
2. posiadająca ukończony kurs specjalistyczny Ordynowanie leków i wypisywania recept lub posiadanie tytułu licencjata pielęgniarstwa po 2016 roku, bądź studiów drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwa po 2017 roku.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Ocena sytuacji zdrowotnej pacjenta na podstawie analizy dokumentacji, wywiadu i badania fizykalnego i opracowanie Indywidualnego Planu Edukacji Pielęgniarskiej wobec pacjenta ze zdiagnozowaną cukrzycą i/lub chorobami układu krążenia, i/lub chorobami układu oddechowego, i/lub chorobami tarczycy, i/lub przewlekłą chorobą nerek i/lub inną chorobą przewlekłą.
2. Przeprowadzenie porady edukacyjnej u pacjenta ze zdiagnozowaną cukrzycą i/lub chorobami układu krążenia, i/lub chorobami tarczycy, i/lub układu oddechowego, i/lub przewlekłą chorobą nerek i/lub inną chorobą przewlekłą.
3. Ewaluacja stanu wiedzy i umiejętności pacjenta.

Warunki zaliczenia stażu:

- 100% obecności.
- Opracowanie Indywidualnego Planu Edukacji Pielęgniarskiej u pacjentów w wybranych ścieżkach Opieki Koordynowanej (zaleca się opracowanie przynajmniej 1 Indywidualnego Planu Edukacji Pielęgniarskiej).
- Zaliczenie wykazanych świadczeń zdrowotnych.

7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA PIEŁĘGNIARKA PO UKOŃCZENIU KURSU SPECJALISTYCZNEGO PORADA PIEŁĘGNIARKI PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ DLA PIEŁĘGNIAREK

1. Ocena stanu zdrowia pacjenta i zaawansowania procesu chorobowego do realizacji porady pielęgniarski POZ.
2. Ocena stopnia adherence.
3. Współuczestnictwo w procesie terapeutycznym w ramach kompetencji pielęgniarki POZ.
4. Opracowanie, przeprowadzenie i ewaluacja indywidualnego planu edukacji pielęgniarskiej w ramach Opieki Koordynowanej w POZ.
5. Zarządzanie problemami zdrowotnymi w ramach porady pielęgniarski POZ.
6. Przeprowadzenie porady pielęgniarskiej w ramach kompetencji pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej.

7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ WYKONYWANYCH SAMODZIELNIE PRZEZ PIEŁĘGNIARKĘ PO UKOŃCZENIU KURSU SPECJALISTYCZNEGO PORADA PIEŁĘGNIARKI PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ DLA PIEŁĘGNIAREK

1. Projektowanie interwencji pielęgniarskich w poradzie pielęgniarki POZ na podstawie dowodów naukowych.
2. Ocena adherence oraz compliance w terapii pacjenta.
3. Zarządzanie lekowe u pacjenta w ramach kompetencji pielęgniarki POZ.
4. Opracowanie, przeprowadzenie i ewaluacja Indywidualnego Planu Edukacji Pielęgniarskiej (IPEP). Zarządzanie przypadkami w chorobach przewlekłych w ramach Kompleksowej Opieki Pielęgniarskiej w opiece przejściowej.

8. WYKAZ LITERATURY PODSTAWOWEJ I UZUPEŁNIAJĄCEJ OBOWIAZUJĄCEJ DO ZALICZENIA KURSU SPECJALISTYCZNEGO PORADA PIEŁĘGNIARKI PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ DLA PIEŁĘGNIAREK

Literatura podstawowa:

1. Pietrzak M., Knoff B., Kryczka T. Pielęgniarstwo w Podstawowej Opiece Zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2021.
2. Ślusarska B. Marcinowicz L., Kocka K. Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. PZWL, Warszawa 2019.
3. Pietrzak M., Ostrzycka B., Sienkiewicz Z. Porada pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2023.
4. Koenner M.: Opieka koordynowana - nowe reguły działania POZ., AsteriaMed 2023
5. Magdalena Bogdan, Sabina Karczmarz, Anna Owczarczyk, Artur Prusaczyk, Paweł Żuk; Koordynowana opieka zdrowotna w praktyce. Od POZ – do POZ+. Wolters Kluwer Polska 2023.
6. A. Józwiak, B. Kaczmarska, R. Kiepuszewski i wsp. Edukacja zdrowotna w podstawowej opiece zdrowotnej. Maj 2022 Narodowy Fundusz Zdrowia – Centrala ul. Rakowiecka 26/3002-528 Warszawa.
<https://koordynowana.nfz.gov.pl/wp-content/uploads/2022/08/Edukacja-zdrowotna-w-podstawowej-opiece-zdrowotnej.pdf>

Literatura uzupełniająca:

1. Woron J. Meandry współczesnej farmakoterapii. Medical Tribune 2024.

2. Szewczyk A., Ostrzycka B., Kobos E.M., Pietrzak M.J., i Gajewska D., Porady edukacyjne i porady dietetyczne realizowane w podstawowej opiece zdrowotnej w ramach świadczenia opieki koordynowanej: Diagnostyka i leczenie cukrzycy: Materiał dla pielęgniarek, dietetyków, lekarzy. Wydawnictwo Interaktywne Medutools, Kraków 2023.
3. Brownwood, I. and G. Lafortune (2024), "Advanced practice nursing in primary care in OECD countries: Recent developments and persisting implementation challenges", OECD Health Working Papers, No. 165, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/8e10af16-en>.
4. A. Józwiak, B. Kaczmarek, R. Kiepuszewski i wsp. Wdrożenie opieki koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej. Warszawa 2022 r. Narodowy Fundusz Zdrowia <https://koordynowana.nfz.gov.pl/wp-content/uploads/2022/08/WDROZENIE-OPIEKI-KOORDYNOWANEJ-W-POZ.pdf>
5. Agnieszka Guligowska, Tomasz Kostka, Grażyna Busse Wprowadzenie do senioralnej koordynowanej opieki, Łódź, 2017 <https://edumedsenior.umed.pl/wp-content/uploads/2018/01/Wprowadzenie-do-senior-koordyn-opieki-skrypt-1.pdf>

Literatura do samokształcenia

1. Wiraszka G., Stępień R., Kozieł D., Naszydłowska E. Naukowa Informacja Medyczna. Podstawa badań i praktyki pielęgniarskiej opartej na dowodach. UJK, Kielce 2022.
2. Obowiązujące wytyczne na stronie Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej.
3. International Council Of Nurses. Guidelines On Advanced Practice Nursing 2020 (ICN_APN Report_EN.pdf)

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej
2. Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej
5. Zarządzenie Nr 79/2022/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie warunków zawarcia i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych ordynowanych przez pielęgniarki i położne oraz wykazu badań diagnostycznych, na które mają prawo wystawiać skierowania pielęgniarki i położne